

CARL HOLMBERGS MEK. VERKSTAD LUND.

Tillverka maskiner för och anordna

ANDELSMEJERIER

efter nyaste och bästa system.

Följande större

ANDELSMEJERIER

Ur KB:s samlingar

Digitaliserad år 2013

National Library
of Sweden

Norra Åsums d:o pr Kristianstad.
Smedstorps d:o pr Smedstorp.
Hemmesdyngge d:o pr Espö.
Skepparslöfs d:o pr Skepparslöf.
S:t Olofs d:o pr S:t Olof.
Araskoga d:o pr Vollsjö.

Tommarps d:o pr Tommarp.
Knisslinge d:o pr Vanås.
Glemminge d:o pr Glemminge.
Färlöfs d:o pr Färlöf.
Vernamo d:o pr Vernamo
m. fl. m. fl.

1893

CARL HOLMBERGS MEK. VERKSTAD LUND.

Tillverka maskiner för och anordna

ANDELSMEJERIER

efter nyaste och bästa system.

Följande större

ANDELSMEJERIER

äro af verkstaden på sista tiden utförda:

Reslöfs Andelsmejeri pr Marieholm.

Kjeflinge d:o pr Kjeflinge.

Vesterstads d:o pr Askeröd.

Leråkra d:o pr Ronneby.

Norra Åsums d:o pr Kristianstad.

Smedstorps d:o pr Smedstorp.

Hemmesdyngge d:o pr Espö.

Skepparslöfs d:o pr Skepparslöf.

S:t Olofs d:o pr S:t Olof.

Araskoga d:o pr Vollsjö.

Hellestads Andelsmejeri pr Dalby.

Hörby d:o pr Hörby.

Hvilans d:o pr Åkarp.

Borreby's d:o pr Borreby.

Tommarps d:o pr Tommarp.

Knisslinge d:o pr Vanås.

Glemminge d:o pr Glemminge.

Färlöfs d:o pr Färlöf.

Vernamo d:o pr Vernamo

m. fl. m. fl.

1893

Fören
de-meje
ss kobe

Enb
ägare i
kast trä
mödesaf
ägare
kär jo
grund
Me
ura pe

I
pl den
skanöte
sh sed
st frät
eighet
tija en
S
ger ej
kan ar

Stadgar

för

Mejeri-förening.

§ 1.

Föreningens ändamål är att, genom inrättandet af ett andels-mejeri, skaffa delegarne största möjliga afkastning af deras kobesättningar.

§ 2.

Enhvar, i orten bosatt jordbrukare kan upptagas som delegare i Föreningen. De, som vid Föreningens bildande eller senast två månader derefter inträda i Föreningen, betala ingen inträdesafgift, men hvar och en, som sedermera upptages som delegare i Föreningen, skall erlägga två kronor för hvarje hektar jord han eger eller brukar. Husmän, som ega mindre jordgrund än en hektar, betala endast en krona.

Mejeriet mottager under inga omständigheter mjölk från andra personer än dem, som äro delegare i Föreningen.

§ 3.

I och för ledningen af Föreningens angelägenheter utses på den konstituerande stämman en Styrelse, bestående af sju ledamöter, af hvilka tvänne utgå årligen, först efter lottning och sedan efter tur. Styrelseledamot räknar sin tjänstgöringstid från den ena decemberstämman till den andra. Uppstår ledighet under året, kompletterar Styrelsen sig själf genom att välja en extra ledamot.

Styrelsen väljer inom sig förman och kassör. Styrelsen eger ej rätt att uppbära något arvode för sitt arbete, men kan antaga en aflönad räkenskapsförare.

§ 4.

På allmän ordinarie föreningsstämma utväljas för ett år trenne revisorer. Det åligger desse:

- 1:o att revidera såväl månads- som halfårsräkenskaperna;
- 2:o att kontrollera kassabehållningen; och
- 3:o att aflägga berättelse å Föreningens sammanträden.

§ 5.

Allmänna ordinarie föreningsstämmor hållas tvänne gånger årligen i midten af juni och december, och kan Styrelsen dessutom sammankalla extra föreningsstämma, när den finner det nödigt. Likaledes skall Styrelsen sammankalla till stämma, när sådant begäres af minst trenne delegare. Föreningsstämma ledes af en för tillfället bland delegarne utsedd ordförande.

Vid hvarje ordinarie föreningsstämma framläggas de reviderade räkenskaperna för det sista halfåret till godkännande, och vid årets sista ordinarie stämma företages för öfrigt val af Styrelse och Revisorer samt dessutom följande:

- 1:o meddelanden om Styrelsens beslut och verksamhet;
- 2:o förhandlingar om Föreningens angelägenheter; och
- 3:o råd och förslag från medlemmarne med afseende på Styrelsens framtida verksamhet o. s. v.

Förslag, som skola upptagas till behandling å allmän ordinarie föreningsstämma, skola inlämnas till förmannen minst 14 dagar dessförinnan. Förslag, som väckas först å sammanträdet, kunna behandlas endast i det fall, att samtliga närvarande medlemmar därtill gifva sitt samtycke.

§ 6.

Vid omröstningar eller då votering begäres utfövar hvarje delegare rösträtt i förhållande till antalet af hektar jord han representerar, sålunda: att 1 hektar gifver rätt till en röst, 2—5 hektar två röster, 6—10 hektar tre röster, 11—20 hektar fyra röster samt ytterligare en röst för hvarje tiotal af hektar jord derutöfver.

§ 7.

Till nybyggnader eller reparationer å mejeribyggnaderna och till mejeriets försättande i tidsenligt skick med ångmaskin,

separator och öfriga inventarier upptager Föreningen ett lån, för hvilket alla delegarne garantera i förhållande till det antal hektar jord hvar och en eger eller brukar. Garantien är bindande, tills lånet är betaldt. Samma garanti gäller för Föreningens öfriga skulder.

§ 8.

Å en särskild lista antecknas det antal hektar jordegendom, hvarje delegare innehafver vid inträdet i Föreningen. Ökar en delegare sitt jordbruk genom köp, arf eller arrende, så växer hans ansvarighet i samma mån.

§ 9.

Vid försäljning af eller afträde från egendom öfvergå den frånträddandes rättigheter och skyldigheter beträffande mejeriet till den nye brukaren, för så vidt denne är benägen att öfvertaga desamma. I motsatt fall kvarstår den afträddande i sin ansvarsskyldighet, hvilket dock ej gäller om arrendatorer. Den, som på detta sätt frånträdtt sitt jordbruk, utan att efterträda ren inträdt i hans rättigheter och skyldigheter, eger ej rätt att utfå sin andel uti mejeriet, förrän Föreningens skulder äro till fullo betalda.

Den delegare, som fortfarande brukar jordegendom, eger ej rätt att utträda ur Föreningen, så länge obetald skuld finnes, och den som sedermera önskar afgå ur Föreningen, bör anmäla detta skriftligen för Styrelsen tre månader i förväg och kan då ej göra anspråk på att utfå mera än hälften af sin andel i Mejeriets behållna medel.

Vid dödsfall går delegares andel öfver till arfvingarne, och dessa ikläda sig de åtagna förbindelserna. Sättes en delegare i konkurs, så förlorar han sin andel i mejeriet, men inträder i sina rättigheter åter, så snart han visar sig vara fri från sina borgenärsers kraf.

Den, som enligt § 23 uteslutes ur Föreningen, har förverkat sin andel i mejeriet.

§ 10.

Styrelsen antager en mejeriföreståndare, som skall leda och öfvervaka mejerihandteringen samt mejerijournalernas förande och skall ombesörja all försäljning af mejeriprodukterna,

äfvensom redovisa månadligen för Styrelsen, eller för den person, som Styrelsen bestämmer. Det tillhör dock Styrelsen att lemna nödiga anvisningar angående produkternas försäljning.

Föreståndaren antager och aflönar mejeripersonalen. Hans lön bör utgå i förhållande till det pris, som produkterna betingta, eller i förhållande till nettovinsten, men han bör derjemte åtnjuta ett visst kontant lönetillskott, som dock ej må öfverstiga 60 öre per hektar jordegendom, som är representerad i Föreningen.

§ 11.

Den till mejeriet levererade mjölken skall värderas efter *fetthalten*, som utrönes af mejeriföreståndaren, och skall betalas efter den smörmängd, som erhålles af mjölken enligt af framstående auktoritet inom mejerihandteringen godkända och af Föreningen på Styrelsens förslag gillade beräkningsgrunder. Smörpriset åter beräknas efter Malmö smörhandlares toppnotering eller efter annan notering, som efter Styrelsens förslag kan af Föreningen framdeles blifva antagen till efterföljd.

Mjölken väges vid ankomsten till mejeriet.

§ 12.

I förhållande till levererad mjölk äro delegarne pliktiga att årtakta skum- och kärnmjölk till ett pris af 1 1/2 öre pr liter, för så vidt ej dessa produkter kunna realiseras till högre pris från mejeriet. Delegare af mejeriet har dock rättighet att framför andra uppköpare tillhandla sig vid mejeriet skum- och kärnmjölk till de priser, som af de senare kunna betingas.

§ 13.

Mejeriet besörjer utan direkt utgift för delegarne mjölkens transport till mejeriet samt skum- och kärnmjölkens tillbakaförande. Levererar en delegare mindre än 30 liter mjölk för hvarje gång, må mjölken levereras och skum- och kärnmjölken afhentas vid närmaste allmänna väg. Transportkärlen skola stå färdiga till afhemtning på det klockslag, då vagnen passerar.

Skulle någon, som anmäler sig till inträde i Föreningen, bo så aflägsse, att det skulle blifva förenadt med för stora kostnader att afhemta hans mjölk, så eger Styrelsen rätt att

vägra honom inträde, så vidt han ej förbinder sig att aflemna sin mjölk på den plats, som Styrelsen bestämmer.

§ 14.

Genom bestämmelserna i §§ 11 och 12 uppkommer antagligen ett öfverskott, hvarmed alla driftkostnader, reparationer, räntor och skuldaftbetalningar likvideras. Skulle brist uppkomma, fördelas densamma på delegarne i förhållande till den summa, som hvar och en uppburit under året för levererad mjölk.

§ 15.

Vid slutet af hvarje halfår, 1 maj och 1 november, afslutas räkenskaperna fullständigt och öfverskottet fördelas sålunda:

1:o afsättas nödiga medel till förräntande och amorterande af föreningens skulder, det senare beräknadt så, att en tiondedel af skulderna betalas årligen;

2:o afsättas på styrelsens förslag medel till behöfliga förbättringar af mejerilokal och inventarier;

3:o afsättas till reservfond minst 25 % af öfverblifna behållningen; och

4:o delas resten mellan delegarne i förhållande till den summa hvar och en uppburit för levererad mjölk under det förflutna halfåret.

§ 16.

Sedan Föreningens alla skulder blifvit betalda, skall förmannen, föreståndaren och en af Föreningen särskildt utsedd person värdera alla Föreningens tillgångar. Här af krediteras en hvar delegare i förhållande till den summa, som han uppburit i mjölklikvid allt sedan andels-mejeriets begynnelse, och detta kallas hans *andel* i mejeriet. Därefter skall den årliga nettobehållningen fördelas så, att först utbetales ränta med 5 % på andelarne och sedan fördelas resten i förhållande till hvar och ens mjölklikvidsumma under året. dock med iakttagande af hvad stadgas i föregående §§ 2:dre och 3:dje moment.

§ 17.

Vid hvarje räkenskaps-halfårs slut erhåller hvarje delegare

en af styrelsen undertecknad och i tvenne exemplar upprättad uppgift på den summa, som blifvit under halfåret betald till honom för levererad mjölk. Den ena af dessa uppgifter skall, undertecknad med leverantörens erkännande af uppgiftens riktighet, återlämnas till Styrelsen, som förvarar dessa kvittenser, hvilka framdeles skola ligga till grund för beräkning af hvar och ens andel i mejeriet.

§ 18.

Det är styrelsens plikt att se till, att Föreningens kontanta penningemedel göras så fruktbärande som möjligt, samt att mjölklikviden sker regelbundet för hvarje månad.

§ 19.

Till Mejeriförståndarens åliggande hör, förutom hvad ofvan blifvit stadgadt eller af Styrelsen kan blifva föreskrifvet, att draga försorg om att mejeriet, med alla dess maskiner, redskap och byggnader, ständigt hålles i godt skick, samt att hvarje vår för Styrelsen föreslå de större reparationer eller förändringar, som kunna finnas nödiga. Efter slutad reparation skola byggnaderna och alla inventarier afsynas och värderas, så att säkerhet förefinnes, att intet förfäres och att sålunda Föreningens egendom icke minskas i värde.

§ 20.

Hvarje delegare är pliktig att låta utföra mjölkningen med tillbörlig snygghet;

att fortast möjligt efter mjölkningen utforsla mjölken ur kostallen;

att strax sila mjölken i transportkärl, som skola hållas fullkomligt rena;

att ej leverera mjölk från sjuka djur, ej heller sinmjölk, ej heller råmjölk förr än fyra dagar efter kalfningen; samt

att ej utfodra med sådana ämnen, som gifva osmak åt mjölken och det deraf producerade smöret.

Det tillhör föreståndaren att öfvervaka, att dessa bestämmelser noga följas, och att i motsatt fall skriftligen underrätta leverantören om det felaktiga, samt att i svårare fall neka att mottaga den skadliga mjölken, hvarom förmannen då äfven bör underrättas.

§ 21.

Uppstår hos en mjölkleverantör sådan smittosam sjukdom bland människor eller djur, som kan spridas med mjölken, så är det dennes plikt att upphöra med mjölkleveransen, till dess stället kan anses fritt från smitta. Vid dylikt sjukdomsfall på mejeriet skall den sjuke strax flyttas från detsamma. Dessa bestämmelser afse att förhindra sjukdomens spridande med mjölken inom bygden.

§ 22.

Det är ej tillåtet för delegare att producera smör eller ost af sötmjolk till försäljning eller att sälja sötmjolk till andra mejerier, delegare dock obetaget att sälja mjolk i mindre partier till grannar af handverks- eller husmansklassen eller till andra grannar, som ej hafva kor. Delegarne hafva deremot rätt att för eget begof få köpa smör från mejeriet till samma pris, som samtidigt erhålles vid större försäljningar.

§ 23.

Skulle någon delegare förnyade gånger underlåta att ställa sig till efterrättelse de i §§ 20—22 gjorda bestämmelserna eller befinnas hafva genom främmande tillsatser förfalskat den till mejeriet levererade mjölken, hvarigenom smöret försämrats, så att i sin helhet Föreningen däraf vållas förluster, så kan denne delegare af Föreningen åläggas böter, uppgående till högst 2 kronor för hvarje hektar jord han eger eller brukar, eller ock i mycket försvårande fall uteslutas ur Föreningen med förlust af sin andel uti mejeriet. Bestämmandet af dessa böter, äfvensom ifrågasatt uteslutande ur Föreningen, afgöres på föreningsstämma, hvarvid för besluts fattande, fordras enstämmighet med minst tre fjerdedelar af de vid stämman närvarande delegarnes röster.

§ 24.

Vid frågor, som röra någon enskild delegare, har denne ej rätt att delta i förhandlingarne eller omröstningen.

§ 25.

Uppstår oenighet om någon föreningsangelägenhet och den icke kan biläggas å föreningsstämma, får icke saken under-

ställas domstol, utan skall den afgöras af trenne utom föreningen stående förtroendemän, af hvilka hvardera parten utser en och desse välja den tredje.

§ 26.

Dessa stadgar skola i vittnens närvaro underskrifvas af hvar och en, som vill ingå i Föreningen. och anses han genom sin underskrift hafva förbundit sig till den ansvarighet och de skyldigheter, som åligga hvarje delegare i Föreningen.

§ 27.

Vid alla de tillfällen, då de föreliggande stadgarne ej innehålla tillämpliga bestämmelser, bör Styrelsen efter bästa öfvertygelse och i öfverensstämmelse med rättvisans och billighetens fordringar tillgodose Föreningens intressen samt, om nödigt är, framlägga saken för Föreningen, hvilken allena det tillhör att företaga ändringar af eller göra tillägg till dessa stadgar.

Beslut härom skall dock, för att vara giltigt, fattas på tvänne efter hvarandra följande stämmor med minst ett halft års mellantid, samt fattas med ett röstetal, uppgående till minst två tredjedelar af samtliga å stämman närvarande delegares röster.

Undertecknade ingå såsom delegare i X. Mejeriförening, antaga till efterlefnad förestående stadgar, hvarmedelst Mejeriföreningen således förklaras konstituerad, och bemyndiga vi härjemte Mejeriföreningens Styrelse att å våra vägnar underteckna de låneförbindelser, som i följd af af bestämmelserna i § 7 i förestående stadgar komma att utfärdas, äfvensom alla andra afhandlingar, som i och för Föreningens angelägenheter blifva nödiga. Till säkerhet för dessa af sagde Styrelse för Mejeriföreningens räkning undertecknade förbindelser ikläda vi oss full garanti i öfverensstämmelse med gällande lag och dessa stadgar.

..... den 189 ..

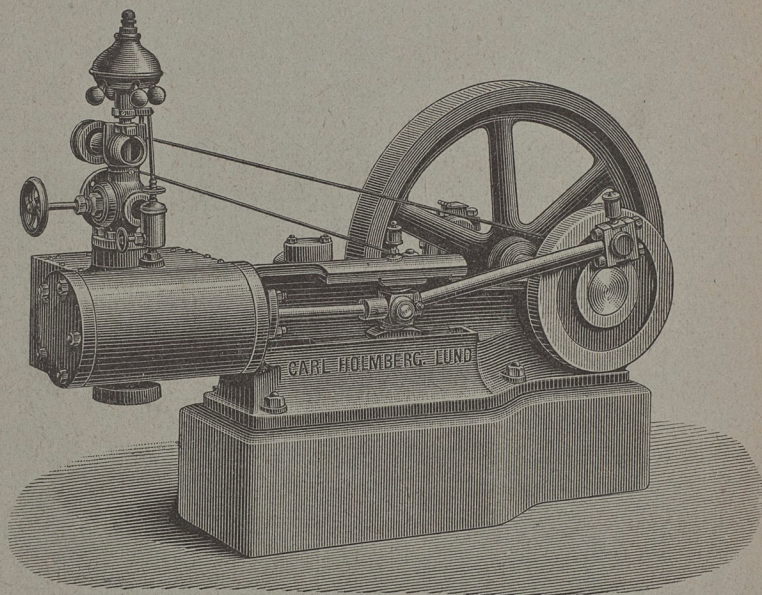
trenne utom
ardera parten

ro underskrift
ch anses han ge
ansvarighet och
öreningen.

rggande stadga
tyrelsen efter
ättvisans och
ssen samt, om
n allena det
g till dessa sta
ra giltigt, fatt
med minst ett
uppgående till
ärvarande dele

. Mejeriförening
armedelst Mejeri
myndiga vi här
gnar underteck
elserna i § 7
nsom alla and
angelägenheter
Styrelse för Me
iser ikläda vi
ag och dessa sta

9 .

LUND 1893. E. MALMSTRÖMS BOKTRYCKERI.